

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

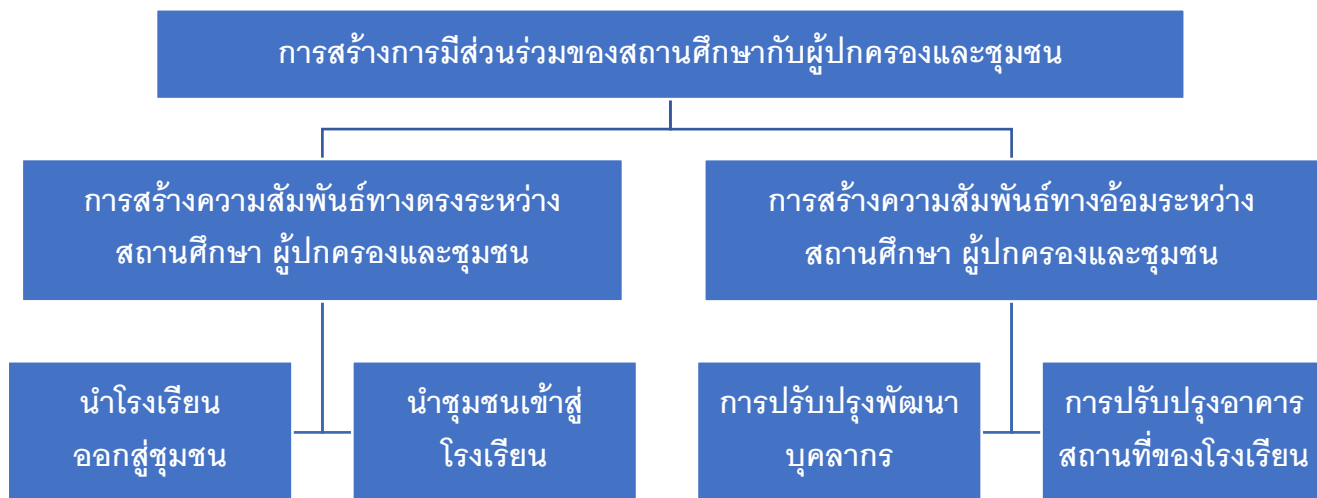
โรงเรียนบ้านหนองเดิน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑

สถานศึกษามีการจัดประชุมวางแผนโครงการและกิจกรรมที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้นำในการทำงานเชิงรุกร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพด้วยความเต็มใจอย่างดี และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

สถานศึกษาได้มีการจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง โดยอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการ การศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘ ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการ ทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับ จากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้น ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วม รับผิดชอบ จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการ พัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็นคณะทำงานและทางอ้อมร่วมวางแผนทางดังต่อไปนี้

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยฝ่ายโรงเรียนเป็น ฝ่ายรุกเข้าไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างคือ

- การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับ นโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม กฎระเบียบ และสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อต่าง ๆ

- การจัดให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น การร่วม กิจกรรมทางศาสนาและงานประเพณีของชุมชน การร่วมงานของชาวบ้าน เช่น งานบวช งานมงคลสมรส งาน ศพ การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน การใช้สถานที่ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียน และการจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน

๑.๒ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่ โรงเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์ มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น

- การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การแสดงนิทรรศการ และผลงานของนักเรียน กิจกรรมกีฬา เป็นต้น

- การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับ
ผู้ปกครอง การแข่งขันกีฬาระหว่างนักเรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น

- การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องดำเนินการตาม ระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว แต่ผลพลอยได้คือได้เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานตาม
ภารกิจ ร่วมวางแผนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีโรงเรียนมีเครือข่ายที่เข้ามาช่วย ประชาสัมพันธ์และสนับสนุน
การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

